

UNIVERZITET U SARAJEVU - PRAVNI FAKULTET

**KOMISIJA ZA IZBOR NASTAVNIKA/ICE U ZVANJE REDOVAN/A PROFESOR/ICA
NA NAUČNOJ OBLASTI PORODIČNO PRAVO**

Sarajevo, 18.09.2025. godine

Sarajevo

Mostar

Banja Luka

Vijeću Univerziteta u Sarajevu – Pravni fakultet

*Predmet: Izvještaj s prijedlogom za izbor u akademsko zvanje redovni/a profesor/ica na naučnoj
oblasti Porodično pravo*

**1. Podaci o objavljenom konkursu, imenovanju i radu Komisije za izbor jednog nastavnika/ice
u zvanje redovnog/e profesora/ice na naučnoj oblasti Porodično pravo**

Univerzitet u Sarajevu - Pravni fakultet raspisao je konkurs za izbor jednog nastavnika/ice u akademsko zvanje redovni/a profesor/ica na naučnoj oblasti Porodično pravo s punim radnim vremenom u skladu sa: čl. 121 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 36/2022 - dalje: ZVO 2022.), čl. 233 Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-35- 1/23 od 26.07. 2023. godine (dalje: Statut) imajući u vidu Odluku o usvajanju dinamičkog plana potreba Univerziteta u Sarajevu - Pravnog fakulteta za raspisivanjem konkursa za izbor u zvanje u akademskoj 2024./25. godini, br. 01-1160/24 od 04.09.2024. godine, te Odluku Senata Univerziteta o davanju saglasnosti na raspisivanje konkursa, br. 01-7-18/25 od 28.05.2025. godine.

Konkurs je objavljen 20.06.2025. godine u dnevnom listu „Dnevni avaz“ i na službenoj internet stranici Pravnog fakulteta (www.pfsa.unsa.ba), te službenoj internet stranici Univerziteta u Sarajevu (www.unsa.ba).

Nakon isteka roka za prijave na konkurs, na osnovu člana 123 ZVO 2022. i člana 236 Statuta, Vijeće Univerziteta u Sarajevu -Pravnog fakulteta (dalje: Fakultet) je na 91. elektronskoj sjednici održanoj 18.07.2025. godine donijelo **Odluku o imenovanju Komisije za pripremanje prijedloga za izbor i utvrđivanje adekvatnosti naučne oblasti za jednog nastavnika/ice u zvanje redovnog/e profesora/ice na naučnoj oblasti Porodično pravo**, br. 01 – 842-1/25 od 18.07.2025. godine (dalje:

Komisija) u sastavu:

1. **Dr. Nevenko Misita**, profesor emeritus, Univerzitet u Sarajevu - Pravni fakultet, na predmetima naučne oblasti Građansko pravo i građansko procesno pravo, predsjednik i član
2. **Dr. Suzana Bubić**, profesorica emeritus, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru - Pravni fakultet, na predmetima naučne oblasti Porodično pravo, članica;
3. **Dr. Darko Radić**, redovni profesor Univerzitet u Banja Luci - Pravni fakultet, na predmetima naučne oblasti Građansko pravo i građansko procesno pravo, član.

Odlukom o imenovanju Komisije za izbor jednog nastavnika/ice u zvanje redovnog/e profesora/ice na naučnoj oblasti Porodično pravo br. 01-842-1/25 od 18.07.2025. godine, u skladu sa članom 236 st. 4 Statuta utvrđena je i adekvatnost naučne oblasti na koju je izabran prof. Dr. Darko Radić, obzirom da je u akademsko zvanje redovnog profesora izabran na drugom Univerzitetu/Fakultetu (Pravnom fakultetu Univerziteta u Banja Luci).

Komisije ima zadatak da u postupku pripremanja prijedloga za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na naučnoj oblasti Porodično pravo, dostavi pisani Izvještaj s prijedlogom Vijeću Fakulteta u roku od 30 radnih dana od imenovanja.

U skladu sa odredbom člana 256 st. (1) (2) Statuta, Komisija je 03.09.2025. godine održala konstituirajuću sjednicu na kojoj je usvojila Poslovnik o radu br. 01-842-2/25 od 03.09.2025. godine te uz prisustvo predstavnika stručne službe Fakulteta otvorila pristigle prijave. Na raspisani konkurs **pristigla je jedna prijava** koju je **podnijela dr. Džamna Vranić**, vanredna profesorica Univerziteta u Sarajevu - Pravni fakultet, na predmetima studijskih programa naučne oblasti Porodično pravo.

Uvidom u prijavu dr. Džamne Vranić, stručna služba Fakulteta je konstatirala da je kandidatkinja uz svojeručno potpisanu prijavu na konkurs priložila dokumente kako slijedi:

- Potvrdu o izbornom periodu u zvanju vanrednog profesora,
- naučne radove objavljene nakon izbora u zvanje vanrednog profesora,
- objavljene knjige,
- učešće u projektima,
- Potvrdu o vođenju međunarodnog/domaćeg projekta od značaja za Univerzitet u Sarajevu (ekvivalencija odnosno supstitucija za uspješno mentorstvo kandidatima na III ciklusu studija,
- Potvrdu o uspješno ostvarenim mentorstvima na II ciklusu studija
- Izvod i matične knjige rođenih
- Uvjerenje o državljanstvu
- biografiju
- dokumentaciju o nastavničkim sposobnostima

- diplome o stečenom obrazovanju u ovjerenoj fotokopiji,
- dodatnu dokumentaciju kojom se dokazuju ostvareni rezultati u oblasti naučnog i nastavnog rada, internacionalizacije i društvenog doprinosa.

U skladu sa odredbom člana 256 st. (2) Statuta izdata je Potvrda o potpunosti (urednosti) prijave dr. Džamne Vranić na konkurs za izbor jednog nastavnika/ice u zvanje redovnog/e profesora/ice na naučnoj oblasti Porodično pravo, br. 01-813-3/25 od 03.09.2025. godine kojom se konstatira da je podnesena prijava shodno raspisanom konkursu: blagovremena (podnesena u roku određenom u konkursu), potpuna (priloženi svi dokazi o ispunjenosti potrebnih uslova za izbor u zvanje redovnog profesora) te vlastoručno potpisana od strane podnositeljice.

Nakon što je analizirala podnesenu prijavu odnosno cjelokupni dostavljeni materijal, Komisija podnosi sljedeći:

I Z V J E Š T A J

1. Prijava kandidatkinje

Dr. Džamna Vranić konkurisala je za izbor u zvanje redovne profesorice na naučnoj oblasti **Porodično pravo**. Podnesena prijava, shodno raspisanom konkursu, je blagovremena, potpuna (priloženi svi dokazi o ispunjenosti potrebnih uslova za izbor u zvanje redovnog profesora shodno zakonskim i statutarnim odredbama) te vlastoručno potpisana od strane podnositeljice.

Prema odredbi člana 176 ZVO 2022. (*Prelazni period u vezi s izborima u akademska zvanja*) stupanjem na snagu ovog Zakona, svi članovi akademskog osoblja koji su izabrani u akademsko zvanje prema odredbama zakona koji prestaje da važi **zadržavaju pravo da budu izabrani u isto ili više akademsko zvanje prema uslovima propisanim ranijim zakonom prilikom jednog izbornog perioda.**

Uslovi za izbor u zvanje redovnog profesora u objavljenom konkursu utvrđeni su u skladu sa odredbom čl. 96 st. (1) tač. f) Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo iz 2017. godine („Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 33/2017, 35/2020, 40/2020, 39/2021. - dalje: ZVO 2017). Prema rješenjima u odredbi člana 96 st. (1) tač. f) ZVO 2017. uslovi za izbor u akademsko zvanje redovni/a profesor/ica su:

- **proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,**
- **najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama koje se nalaze u**

- relevantnim naučnim bazama podataka,
- najmanje dvije objavljene knjige,
  - originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod,
  - uspješno mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stepen drugog odnosno integrisanog ciklusa studija te
  - uspješno vođenje međunarodnog/domaćeg projekta od značaja za Univerzitet u Sarajevu kao ekvivalencija/supstitucija za uspješno mentorstvo kandidatima na III ciklusu studija.

2. Pravni okvir za postupanje Komisije

Na osnovu raspisanog konkursa, u postupku pripremanja prijedloga za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na naučnoj oblasti Porodično pravo, Komisija procjenjuje ispunjenost uslova za izbor koji su utvrđeni ZVO 2017 koji je prestao da važi i Uputama o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27.09.2023. godine, a primjenjuje procesna pravila koja su utvrđena važećim ZVO 2022. i Statutom.

3. Osnovni biografski podaci

Dr. Džamna (Husein) Vranić rođena je 17.05.1973. godine u Stocu, Bosna i Hercegovina. Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu upisala je 1995. godine te diplomirala 15. februara 2000. godine stekavši stručno zvanje diplomirana pravica. Nakon okončanja dvogodišnjeg postdiplomskog studija (četiri semestra) kandidatkinja je 4. septembra 2007. godine uspješno odbranila magistarski rad pod naslovom *Posredovanje u porodičnom pravu*, čime je stekla naučno zvanje magistra pravnih nauka. Naučni stepen doktora pravnih nauka stekla je 25. jula 2014. godine nakon uspješne odbrane doktorske disertacije pod naslovom *Ostvarivanje roditeljskog staranja: savremeni pravni okvir*. Kandidatkinja ima položen pravosudni ispit (Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, april 2008.).

Kandidatkinja se u septembru 2000. godine zaposlila na Pravnom fakultetu u Sarajevu, kao **asistentica** na predmetima: Porodično pravo, Bračno pravo, Roditeljsko i starateljsko pravo i Pravna klinika iz Porodičnog prava. U zvanje **viša asistentica**, izabrana je 2008. godine. Nakon isteka izbornog roka od četiri godine, na temelju *Odluke Dekana Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu* (broj 01-156/13) od 06.02.2013. godine, bez provođenja konkursne procedure, a u skladu s odredbom člana 171 stav 10 ZVO („Službene novine Kantona Sarajevo, broj 9/07 - prečišćeni tekst) može ostati u tom zvanju do 08.01.2016. godine, te je nastavila obavljati saradničke poslove na predmetima Porodično pravo, Bračno pravo, Roditeljsko i starateljsko pravo i Pravna klinika iz Porodičnog prava.

U zvanje **docentica** na naučnoj oblasti Porodično pravo izabrana je Odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu 23.12.2014. godine (Odluka broj 01-38-4877/14). Odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-35-26/19 od 27.11.2019. godine izabrana je u zvanje **vanredna profesorica** na naučnoj oblasti Porodično pravo.

Zaključak I

Dr. Džamna Vranić ispunjava uslov vezan za proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanredne profesorice obzirom da se procedura za izbor člana akademskog osoblja u isto ili više zvanje u skladu s dinamičkim planom potreba, pokreće najkasnije četiri mjeseca prije isteka izbornog perioda postojećeg člana akademskog osoblja, a najranije šest mjeseci te da se ne smatra prijevremenim izborom (čl. 121 st. (2) ZVO 2022).

4. Dosadašnje naučno i stručno usavršavanje

S ciljem kontinuiranog naučnog i stručnog usavršavanja, kandidatkinja je učestvovala u različitim domaćim i inostranim naučno-istraživačkim projektima, radionicama, seminarima, konferencijama edukacijskim programima, a što je vidljivo iz biografije koju je kandidatkinja priložila:

- 44. plenarna sjednica Vijeća Evrope European Commission for the Efficiency of Justice, Strasbourg, 04. – 05. juni 2025.
- Naučni skup: Trideset i tri godine članstva Bosne i Hercegovine u organizaciji Ujedinjenih nacija <https://www.facebook.com/Memorijal/posts/memorijalni-centar-sarajevo-najava-nau%C4%8Dnog-skupa-trideset-tri-godine-%C4%8Dlanstva-bo/1102462568571812/>
- Kampanja: Glasno protiv nasilja <https://www.nezavisne.com/novosti/drustvo/Dijete-kao-zrtva-nasilja-u-porodici/877666>
- „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019 - 2022“, -projekat „Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini“, prilagodila: HELP kurs „Borba protiv rasizma, ksenofobije, homofobije i transfobije“
- Klinika za ljudska prava On the European Convention on Human Rights, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i Council of Europe Initiative for Legal Certainty and Efficient Judiciary in Bosnia and Herzegovina, Novembar - Decembar 2024., Sarajevo
- Projekat: “HELP in the Western Balkans” - prilagodila HELP kurs na bosanski jezik- Violence against Women and Domestic Violence”, 2024.
- Pravna prilagodba HELP kursa o nasilju nad ženama i nasilju u porodici za provedbu zakona, u okviru projekta „Borba protiv digitalnog i seksualnog nasilja nad ženama u Bosni i Hercegovini“, 2024.

- Pružanje konsultantskih usluga za moderiranje i evaluaciju bosanskohercegovačke verzije regionalnog HELP online kursa na temu „Nasilje nad ženama i nasilje u porodici“ za grupu advokata u Bosni i Hercegovini odabranih od strane advokatskih komora, u okviru projekta „HELP u zapadnog Balkana 2024.
- Pružanje ekspertize u provedbi konsultantskih usluga u okviru ugovora o uslugama Europske unije - Junior Non-key expert - stručnjak za izgradnju kapaciteta za ravnopravnost spolova. - Projekt Europske unije „EU za ljudska prava i borbu o diskriminaciji u BiH“ EUROPEAID/140416/DH/SER/BA; REFERENTNI BROJ EC/BIH/TEN/18/027 – 2024.
- *Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja na fakultetima*, projekt Atlantske inicijative uz podršku Ambasade SR Njemačke u BiH, 2017-2018.
- *Vještine zastupanja u sudskom postupku Projekata*, National Centre for State Courts (NCSC) SLP Projekat, 2018-2019.
- Inicijativa za zabranu tjelesnog kažnjavanja djece – Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – autorica, 2018
- *Mladi koji napuštaju brigu, Pravni osnov i okvir za pokretanje kampanje javnog zagovaranja za unapređenje statusa i položaja djece i mladih koji napuštaju brigu*; SOS dječija sela, Bosna i Hercegovina, 2018.
- *Smjernice za procjenu i utvrđivanje najboljeg interesa djeteta*, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Vijeće za djecu Bosne i Hercegovine, 2018.
- *Jačanje kapaciteta institucija za rješavanje rodno zasnovanog nasilja u Bosni i Hercegovini*, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, 2017.
- Projekt *Rod i pravosuđe u Bosni i Hercegovini*, Atlantska inicijativa 2015. - 2023., *Rodne predrasude u primjeni prava*, Atlantska inicijativa, Sarajevo, 2017.
- *Indeks dječije zaštite 1.0*, Bosna i Hercegovina 2016. i 2019.
- Dvanaesta međunarodna konferenciju: Jedinstvo i razlike u Evropi. – promotorica knjige Mile Babića “Temeljna pitanja suvremene filozofije”, 2017.
- Seminar „Porodični život i prava djeteta u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima“ - AIRE edukatorica, 2016.
- Indeks dječije zaštite za Bosnu i Hercegovinu – Projekat –Childpact – pravna konsultantica <http://snazniji.elaszadjecu.org/wp-content/uploads/2016/12/Indeks-djecije-zastite-za-BiH-2016..pdf>
- Prva međunarodna konferencija SARAJEVO I SVIJET, 2015.
- Međunarodna naučna konferencija: “Unity and Plurality in Europe”– izlaganje na temu :“”, Mostar, juli 2013.
- Naučni skup, “Najbolji interesi djeteta u zakonodavstvu i praksi”- izlaganje na temu: “Pravo na

- obrazovanje i najbolji interes djeteta”, Mostar, 29 i 30. 11. 2013.
- Međunarodna naučna konferencija: “Unity and Plurality in Europe”– izlaganje na temu :“Parental responsibility in naming of children: some views on Bosnian contemporary situation”, Mostar, juli 2013.
  - Naučni skup, “Razvoj porodičnog prava – od nacionalnog do evropskog”, izlaganje na temu: “Roditeljska odgovornost: Izazovi Evropskog porodičnog prava“, Mostar, 21. 12. 2012.;
  - Akademska savjetnica, Projekat, ELSA for children, Izveštaj dostupan na: <http://www.coe.int/t/d03/children/news/ELSA%20FINAL%20REPORT.pdf>
  - Law Symposium: Turkey& Bosnia and Herzegovina: Review of the Origin, Development and Current State of the Substantive Criminal Legislation in Bosnia and Herzegovina, University of Istanbul, juni 2012.
  - Međunarodna naučna konferencija: “Unity and Plurality in Europe”– izlaganje na temu: “Child Rights in Contemporary International Law: A Bosnian Perspective, (speaker), Mostar, 29 -31. juli
  - Six International Summer School: Unity and Plurality in Europe, izlaganje na temu: Children’s Rights and Religion in the Educational Perspective”, Mostar, august 2011.
  - „Redovan i naknadni upis u matične knjige“, Udruženje „Vaša prava BiH“ i UNHCR, Vlašić, Bosna i Hercegovina, 2010. – predavanje
  - Međunarodna naučna konferencija: “Kvalitet socijalnog rada u Bosni i Hercegovini” Neum, oktobar, 22-24. 2009.
  - Međunarodno savjetovanje: «Aktuelnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse», Neum, 22. - 24. juna, 2007.
  - Seminar «Posredovanje u porodičnom pravu», Centar za medijaciju, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 2006.
  - Edukatorica u okviru projekta: «Edukacija državnih službenika», Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine, Neum, Bosna i Hercegovina, 2004.
  - Pravna klinika «Introduction to American Law» u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i American Bar Association, Central European and Eurasian Law Initiative, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 2007.
  - Predsjednica radne grupe «Žensko dijete» Gender centra Vlade FBiH za izradu «Državnog plana akcije: Pekinška deklaracija», Sarajevo, Bosna i Hercegovina. 2003.
  - Članica radne grupe «Criminal Code Report: Bosnia and Herzegovina» South Eastern European Women' s Legal Initiative (SEELINE)
  - Međunarodno savjetovanje: «Aktuelnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse», Neum, 6. - 7. juna, Bosna i Hercegovina, 2002.

- Konferencija «Balkan Linkage Law Initiative», Rijeka, Hrvatska, 2002.
- Gostujuća stipendistica Centra za Međunarodno i Komparativno pravo Pravnog fakulteta Univerziteta u Baltimoru, Baltimore, Sjedinjene Američke Države, 2003.
- Konferencija «Europe Between Hospitality and Globalisation», Verona, Italija, 2002.
- VI Bled Forum & EYBA Regional Meeting Point «European Identity: Human Rights and The Role of Law; Judicial Reform in Central – Eastern Europe and its Influence on Economy and Investments» Bled, Slovenija, 2002.
- Koordinatorica Tempus projekta «Evropske dimenzije bosanskohercegovačkih humanističkih studija», Sarajevo – Verona – Augsburg. 2002.
- Koordinatorica Pravne klinike iz porodičnog prava u okviru Projekta» Kliničko obrazovanje studenata prava (2001 – 2007.)
- Asistentica Okruglog stola «Budućnost Bosne i Hercegovine: Povjerenje i perspektive civilnog društva» u organizaciji Međunarodnog foruma Bosna, 2000.
- Asistentica Okruglog stola «Budućnost Bosne i Hercegovine» u organizaciji Međunarodnog foruma Bosna, Banja Luka
- Asistentica Organizacionog odbora Međunarodne konferencije «Bosnian Paradigm», Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Međunarodni forum Bosnae, 1998.

5. Pregled bibliografskih jedinica kandidatkinje

5.1. Bibliografske jedinice objavljene prije izbora u zvanje vanrednog profesora

A) Naučne knjige, univerzitetski udžbenici, monografije

1. Uvod u roditeljsku odgovornost, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2019., autorica:, ISBN - 978-9958-14-021-1, COBISS.BH-ID - 27663878
2. Family, Law and Politics - odrednica: Sexual Abuse: Children, The Balkans, Encyclopedia of Women and Islamic Cultures, Volume II: Brill, 2005. koautorica
3. Monografija: Criminal Code Country Reports; Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Hungary, Macedonia, Moldova, Romania, Turkey, Serbia and Montenegro, Zagreb: B.a.b.e. 2003., Hrvatska, koautorica

B) Naučni radovi

1. „Razvoj instituta mirenja u zakonodavstvu Bosne i Hercegovine”, Godišnjak Pravnog

- fakulteta u Sarajevu», 2003., pregledni naučni rad
2. *Priručnik o ljudskim pravima sa posebnim osvrtom na Konvenciju o pravima djeteta*, UNICEF u saradnji sa Vijećem Ministara Bosne i Hercegovine, 2005., koautor
  3. *Legislativna reforma u BiH (II): "Institut posredovanja u porodičnom zakonu FBiH"*, koautorski članak sa Midhatom Izmirlijom, Puls Demokratije, Sarajevo, 2007.
  4. "Normativni okvir porodičnog posredovanja u pravu Evropske Unije i Vijeća Evrope", Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, L, 2007, str. 99-111; izvorni naučni rad
  5. "Institut porodičnog posredovanja u angloameričkom i evropskokontinentalnom pravu", Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LI, 2008, str. 135-155; pregledni naučni rad
  6. "Od mirenja ka posredovanju", Ljudska prava, Časopis za pravno-političke probleme, 2008.
  7. "Institut posredovanja u porodičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine", Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LII, 2009, str.71-93; pregledni naučni rad
  8. "Modeli posredovanja", Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LV, 2012, str. 135-146; prethodno naučno saopćenje
  9. "Država kao "nacionalni roditelj": Zabrana tjelesnog kažnjavanja djece", *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu* br. LXI-2018., Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, str. 187-207., pregledni naučni rad
  10. "Pravni institut roditeljska odgovornost: izazovi bosanskohercegovačkog naslijeđa ili civilizacijska nužnost", *El_kalem, izdavački centar Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini*, Muslimanska porodica: roditeljstvo-podrška i izazovi, Zbornik radova 2, Sarajevo, 2018. str. 87-97. COBISS.BH-ID 26223110
  11. "Pravo na ime-bosanskohercegovačka praksa i evropski standardi", (u koautorstvu sa doc. dr Midhat Izmirlija, *Revija za pravo i ekonomiju*, Pravni fakultet Univerziteta Džemal Bijedić, broj 1, 2020., str. 289-305., pregledni naučni rad
  12. "Porodično pravna i socijalna zaštita međuovisnost u razvoju i primjeni instituta starateljstva nad punoljetnim osobama", (u koautorstvu sa doc. dr Borjana Miković, *Pregled: časopis za društvena pitanja*, 2019. (broj 1, 2019. u štampi – priložena potvrda o pozitivno recenziji uz rad, pregledni naučni članak
  13. „Religijsko opredjeljenje djeteta kao sadržaj roditeljske odgovornosti“, *Forum Bosnae* (br. 85-86/19, pregledni naučni rad

5.2. Bibliografske jedinice objavljene poslije izbora u zvanje vanrednog profesora

A) Naučne knjige, univerzitetski udžbenici, monografije

Kandidatkinja je dostavila dvije (2) objavljene knjige koje će biti predmetom ocjene od strane Komisije.

1. **Analiza sudske prakse u porodičnim sporovima i preporuke za postupanje** [Elektronski izvor] COBISS.BH-ID - 39117062 Duman, Džamna ; Halilović, Majda ; Latifović, Faruk ISBN - 978-9926-465-18-6 <https://atlantskainicijativa.org/wp-content/uploads/Prirucnik-Analiza-sudske-prakse-u-porodi%C4%8Dnim-sporovima-i-preporuke-za-postupanje-WEB-VERZIJA-FINAL-1.pdf>

Analiza sudske prakse u porodičnim sporovima i preporuke za postupanje, nastala je kao rezultat Projekta “Rod i pravosuđe u Bosni i Hercegovini”, koji je realiziran pod okriljem Atlantske inicijative. U sklopu tog projekta formiran je stručni Panel sudija i sutkinja s ciljem analize i unaprjeđenja sudske prakse u oblasti porodičnog prava, s posebnim fokusom na sporove vezane za razvod braka i ostvarivanje roditeljskog staranja. Konceptualni tvorac sadržaja Priručnika je prof. dr. Džamna Vranić te koautorica Priručnika. Ovaj priručnik predstavlja prvi sistematski i interdisciplinarni materijal koji obrađuje ključne izazove i načine rješavanja sporova koji se vezuju za ostvarivanje roditeljskog staranja oslanjajući se na međunarodne standarde i domaći pravni okvir.

U kontekstu teorijskog razmatranja, od posebnog značaja je analiza principa Konvencije o pravima djeteta, naročito načela najbolji interes djeteta, pravo na saslušanje i uvažavanje mišljenja djeteta, koji predstavljaju temeljne za postupanje u ovom području. U skladu sa preporukama Komiteta za prava djeteta, sudovi u Bosni i Hercegovini imaju obavezu da pri odlučivanju u sporovima o staranju o djetetu primjenjuju načela koja osiguravaju zaštitu prava djeteta i njegovu dobrobit, pružajući mu adekvatan prostor za izražavanje sopstvenih stavova i mišljenja.

Priručnik detaljno obrađuje zakonodavni okvir u oblasti roditeljskog staranja, analizirajući relevantne odredbe porodičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini kao i druge, za ovu materiju, relevantne propise, ali i praksu domaćih sudova i predmete s inostranim elementom. Posebno je istaknuta važnost međunarodnih instrumenata, poput Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece; odnosa u slučaju razdvajanja ili odvajanja roditelja i djece, te presuda Evropskog suda za ljudska prava koje kontinuirano utiču na oblikovanje sudske prakse i razvoj principa koji štite prava djeteta.

Analiza sudske prakse, uključujući referentne presude Evropskog suda za ljudska prava i Suda Evropske unije, ukazuje na trendove i izazove u primjeni principa najboljeg interesa djeteta,

posebno u kontekstu sporova sa elementom inostranosti. Ove presude ukazuju na nužnost kontinuiranog obrazovanja sudija i pravnih stručnjaka, kao i na potrebu za razvojem jasnih smjernica koje će omogućiti dosljednu primjenu konvencijskih načela u svim fazama sudskog postupka.

U zaključnom dijelu, date su preporuke za unapređenje sudske prakse, s akcentom na razvoj procedura koje osiguravaju aktivno saslušanje djeteta, transparentnost odlučivanja i usklađenost sa međunarodnim standardima. Posebna pažnja posvećena je obuci sudija i drugih aktera u pravosuđu, kao i razvoju institucionalne saradnje radi efikasnijeg rješavanja porodičnih sporova u skladu sa principima ljudskih prava i najboljeg interesa djeteta.

Ovaj priručnik predstavlja vrijedan resurs za sudije, pravne stručnjake, akademsku zajednicu i međunarodne organizacije, doprinoseći razvoju kompetencija i unapređenju kvaliteta sudskih odluka u oblasti porodičnog prava u Bosni i Hercegovini. Ujedno, njegova analiza i preporuke mogu poslužiti kao osnova za kreiranje politika i zakonodavnih izmjena koje će osigurati da prava i potrebe djece budu prioritet u svim aspektima sudskog odlučivanja.

2. Uvod u roditeljsku odgovornost, 2. dopunjeno izdanje Univerzitet u Sarajevu- Sarajevo: Pravni fakultet, 2025, ISBN 978-9926-544-13-3, COBISS.BH -ID- 65370374

Knjiga "Uvod u roditeljsku odgovornost", drugo i dopunjeno izdanje, predstavlja iznimno značajan doprinos savremenim akademskim raspravama o prirodi i transformaciji roditeljske odgovornosti u kontekstu globalnih društvenih i tehnoloških promjena. Autorica kritički razmatra tradicionalne pravne i etičke temelje roditeljstva, istovremeno ih povezujući s novim izazovima koji proizlaze iz implementacije Ciljeva održivog razvoja (SDG) i sve većeg uticaja umjetne inteligencije na porodični život i odgoj djece.

Povijest pojma roditeljske odgovornosti je duboko ukorijenjena u ljudskoj tradiciji, star koliko i čovječanstvo. Veći dio njegovih prepoznatljivih oblika ostao je izvan jasnog juridičkog određenja, posebno u usmenoj i pismenoj tradiciji. Ideja o ljudskim pravima, koja je isključila mogućnost razvrstavanja ljudi na više ili manje vrijedne, izazvala je temeljno restrukturiranje klasičnih shvatanja odnosa roditelja i djece. Konvencija o pravima djeteta, usvojena od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 1989. godine, prvi je put u historiji čovječanstva dodijelila pravima djeteta primarni značaj. Nijedan civilizacijski održiv pravni poredak ne može više zaobići kategoriju prava djeteta, što ukazuje na njen sve veći značaj u međunarodnim pravnim okvirima.

U pravnom kontekstu, kada govorimo o pravu, važno je naglasiti da je to veza između osobe koja to pravo ima i obaveze drugih da to pravo priznaju i osiguraju. Iz tog pravnog koncepta

proistječe kategorija roditeljskog staranja, odnosno obaveza roditelja ili drugih osoba na koje je ta odgovornost prenesena, da djetetu osiguraju njegova zagwarantirana prava. Ove pravne kategorije će, bez sumnje, postojati i biti sve prisutnije u društvenom, političkom i kulturnom razvoju svijeta.

Knjiga je strukturirana u pet dijelova koji hronološki i tematski vode čitatelja od klasičnih doktrina roditeljske odgovornosti, preko savremenih izazova (poput siromaštva, obrazovanja, rodne ravnopravnosti i klimatskih promjena), do pitanja tehnologije, nadzora i digitalnih prava djeteta. Posebno je značajan njen novi, Četvrti dio, koji sadrži dva nova poglavlja u kojima Autorica analizira: a) integraciju ciljeva održivog razvoja (SDG) u pravne okvire roditeljstva; b) potencijalne konflikte između autonomije roditelja i automatizovanih sistema odlučivanja u oblastima obrazovanja, zdravstvene njege i socijalne zaštite; c) normative i etičke dileme u vezi s prenošenjem roditeljskog staranja sistemima umjetne inteligencije i algoritamskim platformama.

Kao posebno vrijedan doprinos ove knjige ističe se njena relevantna teorijska utemeljenost i interdisciplinarni pristup. Autorica uspješno povezuje međunarodne pravne standarde s tehnološkim i društvenim analizama, pružajući tako cjelovitu sliku o složenosti i izazovima roditeljske odgovornosti u savremenom svijetu.

Zaključak II

Kandidatkinja je objavila dvije knjige te prema tome ispunjava uslov vezan za minimalno dvije objavljene knjige.

B) Naučni radovi

Kandidatkinja je dostavila sedam (7) objavljenih radova, te **četiri (4) rada** uz potvrdu da su prihvaćeni za objavljivanje, a koji će biti predmetom ocjene od strane Komisije.

- 1. Duman, Dž., i Izmirlija, M. (2019). Alternativno rješavanje porodičnih sporova – Institut posredovanja i tumačenje člana 50. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LXII*, 613–626, (UDC 34 ISSN 0581-7471), prethodno naučno saopćenje**

Kompleksnost porodičnih sporova zahtijeva osiguranje zakonodavnog, ali i provedbenog okvira za njihovo efikasno rješavanje. U radu se predstavlja prednost alternativnog rješavanja porodičnih sporova i različitih alternativnih metoda u njihovom rješavanju, stavljajući akcenat na institut posredovanja.

Problematizirano je razumijevanje alternativnih metoda rješavanja porodičnih sporova koji se u

bosanskohercegovačkom pravnom okviru vezuju isključivo za jedan institut u kojem se objedinjava više alternativnih metoda rješavanja porodičnih sporova. Također, zbog primjetnih problema koji se vezuju za primjenu ovog instituta u praksi, u radu se doktrinarno tumači član 50. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, što je potaknuto konkretnim primjerom ko može biti ovlaštenik za donošenje privremene mjere ukoliko bračni partneri ne postignu sporazum u postupku posredovanja ili ako postignuti sporazum ne odgovara interesima djeteta. Autori, Tumačenjem zakonskih normi Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine dolaze do zaključka da nadležnost u pogledu ovlaštenja za donošenje privremene mjere do donošenja sudske odluke o razvodu braka ima organ starateljstva kao organ s javnim ovlaštenjima, a ne osobe ovlaštene za posredovanje.

2. Vranić, Dž., i Nikolajev, A. (2023). Očuvanje okoliša kao preduvjet realizacije principa najbolji interes djeteta. Zbornik radova „Pravo između stvaranja i tumačenja“, Istočno Sarajevo, 301 – 314, (UDK 34 (082) ISBN 978-99938-57-76-I), pregledni naučni rad

Očuvanje okoliša predstavlja hitan izazov koji utječe na sva prava djece. Degradacija okoliša nastavlja se događati na globalnoj razini zbog pogoršanja klimatskih promjena, krčenja šuma, gubitka bioraznolikosti te onečišćenja i propadanja zemljinog zraka, zemlje i vodenih resursa. Nedostatak čistog zraka i vode, izloženost opasnim kemikalijama i otpadu, učinci klimatskih promjena i gubitak bioraznolikosti sprječavaju djecu da uživaju svoja prava danas i u budućnosti, budući da su njihovi cjeloživotni zdravstveni ishodi, dobrobit i razvoj ugroženi. Unatoč rastućem znanju o zdravstvenim i razvojnim rizicima klimatskih promjena, degradacije okoliša i izloženosti toksinima, politike zaštite okoliša ne daju prioritet najboljim interesima djece. Praznine u zakonodavstvu ili neprovođenje postojećih zakonskih rješenja onemogućavaju ostvarivanje prava djeteta na život, opstanak i razvoj. U kontekstu prava djeteta na zdravlje i uživanje u zdravom okolišu Autorice naglašavaju prevashodnu odgovornost države koja djelujući kao *parens patriae* mora osigurati svoju reproduktivnu ulogu a time i svoje postojanje:

3. Duman Vranić, Dž., Kovačević, D. (2023). Preporuke matičara budućim bračnim partnerima – ukrasni karakter ili stvarna funkcija. Zbornik radova – XI međunarodni naučni skup Dani porodičnog prava, Mostar, 239–249, pregledni naučni rad. (ISSN 2003-6052- Radovi u ovom Zborniku se klasificiraju i referiraju po UDC i JEL publikacijama, London Pittsburg i Sydney, a svi prilozi iz Zbornika radova „Dani porodičnog prava“ referiraju se u EBSCO bazi.), pregledni naučni rad

Prema porodičnom zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini, prilikom prijave namjere sklapanja

braka, dužnost matičara je da preporuči budućim bračnim partnerima da se međusobno obavijeste o stanju zdravlja, posjete porodično savjetovanište, kao i ustanove iz oblasti zdravlja. Navedena fakultativna odredba, u svojim varijacijama, prisutna je u porodičnom zakonodavstvu od ustavnih reformi sedamdesetih godina, kada je disperzni sistem porodičnog zakonodavstva prestao važiti, i kada je materija porodičnih odnosa prešla u nadležnost republika i pokrajina. Od fakultativnosti odstupalo je jedino zakonodavstvo SR Slovenije, koje je propisivalo obavezno konsultiranje bračnog savjetovaništa, na način da se bez posjete bračnom savjetovaništu brak nije mogao zaključiti. U radu se propituju smisao i de lege ferenda izgledi konkretne odredbe.

Autori ističu da u vrijeme eskalacije porodičnog nasilja koje rezultira femicidom kao najstrašnijom posljedicom, nužnim se čini pitati: šta činiti? Proliferacija propisa koji se odnose na nasilje u porodici očigledno ne postiže rezultat. Naime, zaštita od nasilja u porodici u Bosni i Hercegovini obuhvata tri regulative. Prvo, porodičnopravni propisi, koji sadrže opću odredbu o zabrani od nasilja u porodici. Potom, entitetski zakoni o zaštiti od nasilja u porodici, čija se sadržina realizira u prekršajnom postupku. Konačno, krivičnopravna zaštita, gdje je nasilje u porodici propisano kao krivično djelo. U tom smislu, za teoriju i praksu prava presudno je važno pitanje: Da li bi (pred)bračno savjetovanje moglo biti iskorišteno u svrhu educiranja (mladih, najčešće i najsvrhovitije) budućih bračnih partnera o pojavnim oblicima nasilja, ranom prepoznavanju i načinom zaštite?

4. Duman Vranić, Dž., Kovačević, D. (2024). Pravo djeteta na život s roditeljima – teorijska analiza „otuđenja djeteta od roditelja“ kroz odabranu bosanskohercegovačku sudsku praksu. Zbornik radova – XII međunarodni naučni skup Dani porodičnog prava, Mostar, 227–240, (ISSN 2303-6052- Radovi u ovom Zborniku se klasificiraju i referiraju po UDC i JEL publikacijama, London Pittsburg i Sydney, a svi prilozi iz Zbornika radova „dani porodičnog prava“ referiraju se u EBSCO bazi), pregledni naučni rad

U razvodima braka u kojima je visoko izražen sukob među partnerima, česta su neodgovorna ponašanja roditelja koja se odnose na kršenje prava djeteta na kontinuirani razvoj odnosa s oba roditelja, u situacijama kada je procijenjeno da su kontakti djeteta s roditeljem s kojim ne živi u njegovom najboljem interesu. Kada roditelj s kojim dijete živi otežava ili onemogućava kvalitetno ostvarivanje prava djeteta na kontakt s drugim roditeljem, to, u teorijskom smislu, asocira na tzv. sindrom otuđenja djeteta od roditelja. U radu se razmatra kako ponašanje roditelja može utjecati na dobrobit djece, a ova rasprava vodi u konceptualizaciju otuđenja roditelja i otuđene porodice. Razmatraju se definicije roditeljskog otuđenja, kako u psihološkom tako i u pravnom smislu, uz raspravu o tome odražava li roditeljsko otuđenje temeljnu i nepopravljivu štetu u odnosu roditelj

– dijete ili ne. Takva ponašanja prepoznata su u dijelu sudske prakse u Bosni i Hercegovini, te se nerijetko tretiraju kao očekivana ponašanja u procesu razvoda braka.

U sudskoj praksi teorijski koncept otuđenja djeteta od roditelja najčešće možemo prepoznati kroz analizu izvedenih dokaza u parničnom postupku (stručno mišljenje organa starateljstva, nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke, saslušanje parničnih stranaka, neformalni razgovor sudije s djecom).

U radu su izloženi primjeri preko kojih se uočava čitav spektar različitih ponašanja roditelja kada su posrijedi oprečni zahtjevi za donošenje odluke o roditeljskom staranju.

Od lažnih optužbi za nasilje, dovođenja u pitanje roditeljskih kapaciteta drugog roditelja, sve do jasno uočljivih i sistemski preduzimanih radnji koje za cilj imaju stvaranje animoziteta kod djeteta prema drugom roditelju. Sva ta ponašanja koja se mogu svesti na bespoštednu borbu u kojoj cilj opravdava svako sredstvo sud prepoznaje, notira u obrazloženju presude, ali ih ne kvalificira na bilo koji način. Osim što ukažu da roditelji (partneri) moraju konsolidirati svoje konfliktno partnerske odnose, eventualno posjetiti odgovarajuće savjetovalište, što je na nivou preporuke, sudovi ne preduzimaju konkretne inicijative.

Autori, s pravom, postavljaju pitanje: nudi li postojeći porodičnopravni okvir u Bosni i Hercegovini bilo kakvo rješenje? Drugim riječima, šta sudu uopće stoji na raspolaganju u konkretnim okolnostima. Zakonodavci se normirajući roditeljsko staranje najviše bave pitanjem neposredne realizacije roditeljske odgovornosti, a propuštaju detaljnije analizirati sve aspekte koji roditelja čine odgovornim. Tu prazninu je neophodno popuniti, odnosno ukazati na to da odgovorno postupanje roditelja predstavlja najvažniji aspekt roditeljske odgovornosti u pogledu održavanja čvrste veze i bliskosti s djetetom.

5. Vranić, Dž., Balić, L. (2024). Pravo na obrazovanje i roditeljska odgovornost. Pregled: Časopis za društvena pitanja, 65(3), 57–78, (ISSN 0032-7271- Časopis Pregled je indeksiran u EBSCO Publishing, Slavic Humanities index, MIAR, C.E.E.O.L., ROAD (Directory of Open Access Scholarly Resources) i INDEX COPERNICUS međunarodnim bazama podataka, pregledni naučni rad

Pravo djeteta je u civilizacijskom razvoju kojem pripadaju savremene države, članice Organizacije Ujedinjenih nacija, postalo jedan od ključnih sadržaja gradnje novog i boljeg svjetskog poretka. To znači da, dijete od rođenja pa do njegove pune poslovne sposobnosti uživa i mora uživati prava kojima odgovaraju dužnosti roditelja i staratelja, te političke zajednice na različitim razinama. Takva prava i dužnosti određene su internacionalnim konvencijama i drugim dokumentima koje obavezuju sve članice Ujedinjenih nacija. Kolike god da su razlike u kulturnim, političkim i

ekonomskim prilikama pojedinih članica Ujedinjenih nacija, postoje univerzalna prava djeteta te posljedično i univerzalne dužnosti u svakom pravom uređenju. U ovome radu jasno je pokazano da određenja internacionalnog političkog poretka obvezuju državu Bosnu i Hercegovinu da otkloni sadašnje stanje nedovoljnog primjenjivanja svojih dužnosti određenih u njenom Ustavu. Internacionalnim standardima obrazovanja kao jednog od temeljnih ljudskih prava određeni su načini kojima bi svakom djetetu u svijetu bilo osigurano da iskaže i razvije svoje najbolje mogućnosti. Primjena tih standarda je moguća ovisno o kulturnom, političkom i ekonomskom razvoju pojedinih država, ali nikada i nigdje ne može biti osporeno a da to ne znači i kršenje obaveza svake pojedine države. U slučaju države Bosne i Hercegovine ta obaveza, jasno određena internacionalnim standardima, nije ni primjenjivana niti razvijana u skladu s obavezama i potrebama. Implikacije tog su višestruke – neusklađeni školski programi, neriješena pitanja različitih oblika segregacije, netolerancije i predrasuda naslijeđenih iz prethodnih ideologijski zasnovanih poredaka i slično. Naročito je važno pitanje takozvanih autonomnih prava roditelja u odnosu na religijsko indoktriniranje djece.

Uvođenje obaveznog osnovnog školovanja značilo je i miješanje u porodični život, gdje je jedna od najradikalnijih promjena bila promjena shvatanja roditeljske odgovornosti, odnosno nametanje roditeljima zakonske dužnosti da obrazuju svoju djecu. Iako je internacionalnim standardima jasno definisano da su i sloboda i pravo roditelja da obrazovanje njihove djece ne budu suprotni njihovim vjerskim i filozofskim uvjerenjima, utvrđivanje kurikuluma u nadležnosti je države, te roditelji ne mogu zahtijevati izuzeće od primjene zakona jednostavnim pozivanjem na svoje religijsko vjerovanje. Za buduća istraživanja i bavljenja temom obrazovanja, važno je baviti se i pitanjima različitih političkih, ekonomskih, socijalnih, kulturnih i sigurnosnih aspekata koji onemogućavaju realizaciju prava djece na obrazovanje.

6. Vranić, Dž., Kovačević, D. (2023). Pravo djeteta na zdravlje: nužnost zajedničkog djelovanja. Sarajevski žurnal za društvena pitanja, godište XII, broj 2-2, Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, 59–72, doi.org/10.58527/2303-4033.20023.12.1-2.59 (ISSN 2303-4025 (print); ISSN 2303-4033 (online), pregledni naučni rad

Nositelji roditeljske odgovornosti ovlašteni su da donose odluke u vezi sa zdravljem djeteta. Iako to na prvi pogled izgleda jednostavno, postoji čitav spektar pitanja koja su povezana s tom stranom roditeljske odgovornosti. Roditeljska odgovornost uključuje i prava i dužnosti. Roditelji imaju i tu diskreciona prava. Kako će onda odgovorni roditelji ostvariti svoja prava i svoje dužnosti? Rješenje tog pitanja je prvenstveno na odgovornim roditeljima, ali ono ovisi i o nizu drugih faktora. Obrazovanje je sistematično podučavanje djeteta u privatnom i javnom prostoru o glavnim

svjetonazorskim sadržajima u vladajućoj slici svijeta. Iako su i odgoj i obrazovanje neodvojivi od najvažnijih sadržaja društvenog poretka, odgoj u većoj mjeri podliježe diskrecionim pravima roditelja, dok obrazovanje organizira politička zajednica. Ovo pitanje posebno se aktualizira u kontekstu prava djeteta na zdravlje, odnosno prava djeteta na obrazovanje u situaciji kada je zdravlje djeteta narušeno.

Države trebaju provoditi strategiju “zdravlje djece u svim politikama”, naglašavajući poveznice između prava djeteta na zdravlje i svih ostalih prava djeteta. Autori naglašavaju da je potrebno poduzeti sve neophodne korake u funkciji osiguranja transparentnosti, koordinacije i odgovornosti, što je zadaća svih interesno uticajnih skupina.

7. Vranić, Dž., Kovačević, D. (2025). Pravo djeteta i adolescenata na mentalno zdravlje: obaveze donositelja odluka u bosanskohercegovačkim transformacijskim procesima. Zbornik radova – Društvena kriza i socijalni rad – Buen Vivir: zajednička budućnost za transformativnu promjenu, Sarajevo: Fakultet političkih nauka, 100 – 119, Godište 1, broj 1, (ISSN 3029-3774; <https://doi.org/10.58527/3029-3790.2025.1.1.100>; UDK 159.913-053.2 34), izvorni naučni rad

Adolescencija je životno razdoblje obilježeno povećanjem mogućnosti, sposobnost, aspiracija, energije i kreativnosti, ali i razdoblje velike osjetljivosti kako je to naznačeno u Općem komentaru br. 20/2016 o provedbi prava djeteta tokom adolescencije. Adolescenti su nositelji promjena koji mogu pozitivno doprinijeti svojim porodicama i lokalnim zajednicama. Problemi s mentalnim zdravljem i psihosocijalni problemi, poput samoubistava, samoozljeđivanja, poremećaja u prehrani i depresije, najvažniji su uzroci lošeg zdravlja, morbiditeta i mortaliteta među adolescentima, a osobito među onima u osjetljivim skupinama. Ti su problemi posljedica složenog međudjelovanja genetičkih i bioloških uzroka te uzroka vezanih uz ličnost i okoliš, a povećavaju ih diskriminacija, vršnjačko nasilje, socijalna isključenost kao i pritisak vezan uz fizički izgled i kulturu u kojoj se teži "savršenstvu". Procjenjuje se da više od 11 miliona djece i mladih u dobi od 19 godina i mladih (13%) u Evropskoj uniji pati od poremećaja mentalnog zdravlja. Stope rasta s godinama od oko 2% djece mlađe od 5 godina do oko 19% mladih u dobi od 15 do 19 godina. Samoubistvo je drugi najčešći uzrok smrti među mladima u dobi od 15 do 19 u Evropskoj uniji, što čini otprilike jedan od šest smrtnih slučajeva (UNICEF:2024). „Od ključne je važnosti da se Evropska unija oslanja na svoja nedavna postignuća u promicanju dobrobiti djece, uključujući usvajanje Strategije EU o pravima djeteta iz 2022. i Evropskog jamstva za djecu” ističe Bertrand Bainvel, predstavnik UNICEF u institucijama Evropske unije. Komitet za prava djeteta naglašava da države trebaju usvojiti pristup zasnovan na javnom zdravlju i psihosocijalnoj podršci, a ne prekomjernom korištenju medikamenata i institucionalizaciji. Autori su prikazali potrebne pravce

djelovanja u bosanskohercegovačkim transformacijskim procesima, a koji moraju biti temeljeni na najboljim praksama svijeta, a posebno Evropske unije. Autori ističu potrebu sveobuhvatnog višesektorskog djelovanja u okviru integriranih sistema za zaštitu mentalnog zdravlja adolescenata u koje moraju biti uključeni roditelji, vršnjaci, šira porodica a i cjelokupan obrazovni sektor koji će putem nadležnih ministarstava osigurati takve politike i strategije u pravcu efikasnog rješavanja.

8. Vranić, Dž. (2025). Izazovi umjetne inteligencije i prava djeteta. Sarajevo: Pravna misao (uz potvrdu Redakcije časopisa „Pravna misao“ da je rad pozitivno recenziran i kategoriziran kao izvorni znanstveni rad)

U međunarodnim pravnim instrumentima, naročito UN Konvenciji o pravima djeteta i Općem komentaru br. 25, istaknuto je da digitalno okruženje mora biti regulirano istim principima zasnovanim na pravima koja štite djecu u vanmrežnom svijetu. Roditelji nisu samo čuvari pristupa, već i sunavigatori digitalnog života djece, nosioci složene uloge koja podrazumijeva balansiranje između osnaživanja, zaštite i poštovanja razvojnih kapaciteta djeteta. Autorica postavlja presudno važno pitanje koliko su roditelji općenito osposobljeni za to. Takvo pitanje mora biti uključeno u sva razmatranja o potrebnoj i poželjnoj roditeljskoj odgovornosti. Navedeno nije rješivo bez uključanja svih razina društvene organiziranosti. U skladu sa navedenim, razumijevanje uticaja digitalnih tehnologija, a naročito umjetne inteligencije, na ostvarivanje roditeljske odgovornosti predstavlja ključni preduslov za razvoj koherentnog i pravno usklađenog okvira koji podržava cjelokupni razvoj i dobrobit djece u digitalnom dobu. U radu su predstavljena aktuelna i složena pitanja koja proizlaze iz interakcije između umjetne inteligencije i porodičnog prava. Posebna pažnja je usmjerena na prava djeteta, kako su definisana i zaštićena u međunarodnim pravnim instrumentima, naročito u okviru UN Konvencije o pravima djeteta i njenog najnovijeg Općeg komentara br. 25, koji se direktno bavi pitanjima prava djeteta u digitalnom okruženju.

Ključna pravna pitanja koja se postavljaju pred savremenu pravnu teoriju, a samim tim i praksu, odnose se na više dimenzija upotrebe umjetne inteligencije u kontekstu roditeljstva i zaštite dječijih prava. Prvo, otvara se pitanje granica prenošenja roditeljskih dužnosti – u kojem trenutku oslanjanje na alate umjetne inteligencije prelazi granicu odgovornog roditeljstva i prerasta u pravni propust ili čak oblik zanemarivanja djeteta. Drugo, sve izraženija je potreba za preciznim definisanjem odgovornosti – ko će snositi pravne posljedice ukoliko dođe do greške sistema ili štetnog ishoda za dijete: da li roditelj kao korisnik, programer kao kreator, ili eventualno neka treća strana uključena u distribuciju tehnologije? Treće, postavlja se pitanje informiranog pristanka i razumijevanja – da li su roditelji u dovoljnoj mjeri upoznati sa funkcionalnostima, ograničenjima i rizicima koje određeni alati umjetne inteligencije nose, te da li zaista mogu donijeti informisanu odluku o njihovoj upotrebi u kontekstu brige o djetetu?

Pred donositeljima odluka, teoretičarima i praktičarima prava, ali i svim ostalim interesno uticajnim skupinama je da integriraju navedene normativne principe u pravni okvir. Na taj način pravni sistemi mogu učinkovitije odgovoriti na složenosti koje primjena umjetne inteligencije donosi u roditeljstvu. To će biti osnova za osiguranje da tehnološki napredak služi kao sredstvo za jačanje – a ne potkopavanje – temeljnih zaštitnih mehanizama i odgovornosti koje oblikuju roditeljsku odgovornost u digitalnom dobu.

Ovaj rad nije objavljen, ali je kandidatkinja dostavila potvrdu izdavača da je rad prihvaćen za objavu, naveden je naziv zbornika u kojem će biti objavljen. U skladu sa tačkom II. (4) i (7) Upute o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27. 09. 2023. godine, ovaj rad se može smatrati objavljenim i kao takav cijeniti prilikom izbora.

9. Duman Vranić, Dž., Kovačević, D. (2025). Alternativni načini rješavanja porodičnih sporova: smanjenje troškova i očuvanje najboljeg interesa djeteta. Pregled: Časopis za društvena pitanja (uz potvrdu da je pozitivno recenziran i kategoriziran kao pregledni naučni rad)

Kako ekonomski pristupi mogu doprinijeti maksimiziranju dobrobiti porodice, uz isticanje etičkih ograničenja ekonomske analize kada je u pitanju najbolji interes djeteta i dobrobit porodice? Navedeno pitanje je u središtu rasprava ekonomske analize prava, naročito u vezi sa ulogom i efektivnošću medijacije/porodičnog posredovanja kao alternativnog načina rješavanja porodičnih sporova u Bosni i Hercegovini. Autori u radu istražuju primjenu alternativnih načina rješavanja porodičnih sporova, s posebnim fokusom na medijaciju, u kontekstu porodičnog prava. Medijacija se analizira kao efikasan alat koji smanjuje finansijske i emocionalne troškove, ubrzava pravne procese i omogućava privatniji i manje konfliktan način rješavanja nesuglasica među članovima porodice. Iako ekonomski pristup rješavanju sporova naglašava smanjenje troškova i efikasnost, rad ukazuje na potrebu za usklađivanjem tih principa s ključnim pravnim normama, naročito s principom najboljeg interesa djeteta, koji mora ostati prioritet. U okviru analize uporednih iskustava, uključujući bosanskohercegovačko, razmatra se korisnost obavezne medijacije za smanjenje opterećenja pravosudnog sistema, dok se istovremeno postavlja pitanje očuvanja dobrovoljnosti kao temeljnog principa medijacije. Na temelju ovih uvida, Autori u radu predlažu kombinaciju fleksibilnosti i obaveznosti, u zavisnosti od specifičnosti spora i uključenih strana, kao optimalan pristup. Također, naglašava se potreba za prilagođavanjem zakonskog okvira koji omogućava širu primjenu medijacije, uz poštovanje etičkih standarda i prava svih učesnika postupka. Zaključno, u radu je istaknuto kako alternativni načini rješavanja sporova, uz ekonomske parametre troškova i zaštitu najboljeg interesa djeteta, predstavljaju ključnu priliku za unapređenje porodičnopravnog sistema, smanjenje opterećenja pravosudnih institucija i očuvanje

dugoročnih interesa djece.

Ovaj rad nije objavljen, ali je kandidatkinja dostavila potvrdu izdavača da je rad prihvaćen za objavu, naveden je naziv zbornika u kojem će biti objavljen. U skladu sa tačkom II. (4) i (7) Upute o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27. 09. 2023. godine, ovaj rad se može smatrati objavljenim i kao takav cijeliti prilikom izbora.

10. Duman Vranić, Dž. (2025). Prava djeteta i siromaštvo. Sarajevo: Forum Bosnae (uz potvrdu da je pozitivno recenziran i kategoriziran kao pregledni naučni rad, prihvaćeno za objavljivanje u broju 111/25)

U radu se ističe kako su prava djece često narušavana u uvjetima siromaštva, što dodatno otežava njihov razvoj i mogućnost za sretnu i ispunjenu budućnost. Siromaštvo ne samo da ograničava pristup obrazovanju, zdravlju i drugim osnovnim pravima, već i povećava rizik od različitih oblika zlostavljanja i zanemarivanja. Djeca koja žive u siromaštvu često su suočena s izazovima koji ih sprječavaju da ostvare svoja prava na zaštitu, obrazovanje i participaciju, čime se narušava njihovo dostojanstvo. U radu se ističe važnost podizanja svijesti i poduzimanja mjera kojima bi se osigurala ravnopravnost i zaštita dječjih prava, posebno u kontekstima gdje je prisutno siromaštvo, kako bi se omogućilo djeci da rastu u sigurnom i podržavajućem okruženju.

U posljednjem dijelu ovog rada, Autorica ističe duboku vezu između ličnog iskustva, njenog naučnog rada i onoga što je motiviralo za pisanje ovog rada. Smrt Žarka Papića, naučnika, mentora i prijatelja, ostavila je traga na promišljanje i istraživanje Autorice, te je motivisalo da dodatno osvijetli teme koje su bile bliske naučnom opusu profesora Papića.

Ovaj rad nije objavljen, ali je kandidatkinja dostavila potvrdu izdavača da je rad prihvaćen za objavu, naveden je naziv zbornika u kojem će biti objavljen te broj u kojem će biti objavljen. U skladu sa tačkom II. (4) i (7) Upute o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27. 09. 2023. godine, ovaj rad se može smatrati objavljenim i kao takav cijeliti prilikom izbora.

11. Duman Vranić, Dž. (2024). Porodično pravo u bosanskohercegovačkoj savremenosti (uz potvrdu Univerziteta u Tuzli – Pravnog fakulteta da će osvrt biti objavljen u Zborniku radova s međunarodne naučne konferencije „Bosna i Hercegovina i europske integracije“)

To što danas predstavlja pojam porodično pravo, disciplina u okviru prava u najširem značenju pojma, svoju suštinu i etički okvir ima u ukupnoj historiji čovječanstva. Ali, u savremenosti je univerzalnost te suštine izdvojena i prihvaćena neovisno o različitim etničkim, religijskim,

političkim i drugim pripadanjima. Tu suštinu čini nepovredivost ljudskog dostojanstva. Ako su te dvije odrednice o dostojanstvu pojedinca izostavljene i zanemarene, jasno je da su porečeni temelji prava, a tako i porodičnog prava. Savremenost se čini jasnim konceptom. Je li on upravo takav?! Događeno nije moguće izmijeniti. Buduće nikada nije posve i sigurno. Ali, sadašnje, znači savremeno jeste potpuna realnost. Zato se savremenost tiče svega što možemo nazvati političkim i pravnim. U njoj je moguće mijenjati mišljenje i djelovanja. To nije moguće ni u prošlosti ni u budućnosti. Zato Autorica postavlja pitanje: Šta je moguće promijeniti u odnosu prema porodičnom pravu radi izmirenja suprotstavljenih interesa, a to znači radi konsolidiranja odnosa u društvu kojem država služi kao najvažnije sredstvo? U radu daje neke od mogućih odgovora na to pitanje:

- Osnovati Katedru za porodično pravo na Pravnim fakultetima u Bosni i Hercegovini u i oblikovati je kao posve kompatibilnu sa postojećim znanjima i istraživanjima u najvažnijim akademskim centrima u svijetu;
- Planirati školovanje kadrova iz područja porodičnog prava nužnih za preuzimanje odgovornosti za političke i pravne reforme kojima će bosanskohercegovačko društvo i njegova država postati dio harmonizirane internacionalne zajednice nacija;
- Utemeljiti trajno transferiranje najvažnijih znanja i iskustava iz najrazvijenijih središta znanja i istraživanja u svijetu prema bosanskohercegovačkoj akademskoj zajednici;
- Podržavati razvoj naučne kulture u predstavljanju istraživačkih postignuća u porodičnom pravu – objavljivanje naučnih radova u odgovarajućim naučnim publikacijama; naučno preispitivanje objavljenih radova i predstavljanje tog u odgovarajućim publikacijama; i odgovaranje autora na kritička preispitivanja njihovih radova;
- Uvažavati različite civilizacijske odnose prema pitanjima porodičnog prava s obzirom na sadašnje prilike u svijetu – pluralizacija svih društava; nužnost da u pravne sisteme budu uključivane i priznate civilizacijske razlike; i slično.

Ovaj rad nije objavljen, ali je kandidatkinja dostavila potvrdu izdavača da je rad prihvaćen za objavu, naveden je naziv zbornika u kojem će biti objavljen te da je Zbornik u pripremi. U skladu sa tačkom II. (4) i (7) Upute o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27. 09. 2023. godine, ovaj rad se može smatrati objavljenim i kao takav cijeliti prilikom izbora. Iako je rad kategoriziran kao osvrt, te nije bio podložan obaveznom recenziranju, Komisija smatra da ovaj rad sadrži elemente naučnog rada te ga je uzela u razmatranje.

Komisija cijeni doprinos datim osvrtom, imajući u vidu njegovu relevantnost i korisnost za šire razumijevanje predmetne problematike. Iako rad ne predstavlja naučni članak u užem smislu i ne podliježe recenziji, nesumnjivo ima značaj u podizanju svijesti i poticanju rasprave o važnim pitanjima.

Zaključak III

Kandidatkinja ispunjava uslov vezan za minimalno osam naučnih radova u priznatim publikacijama objavljenih nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, od čega su dva ocijenjena kao izvorni naučni radovi, sedam kao pregledni naučni radovi, jedan kao prethodno naučno saopćenje i jedan osvrt.

6. Učešće u naučno-istraživačkim i stručnim projektima

Kandidatkinja je u svom dosadašnjem angažmanu učestvovala u većem broju naučno - istraživačkih, stručnih projekata i studija. Nakon izbora u naučno-nastavno zvanje vanredna profesorica, kandidatkinja je učestvovala u realizaciji više naučno-istraživačkih projekata, od kojih se izdvajaju:

- Naučni skup: Trideset i tri godine članstva Bosne i Hercegovine u organizaciji Ujedinjenih nacija, 14. - 23. maj 2025.
- Kampanja: Glasno protiv nasilja <https://www.nezavisne.com/novosti/drustvo/Dijete-kao-zrtva-nasilja-u-porodici/877666>
- „*Horizontal Facility* za Zapadni Balkan i Tursku 2019 - 2022“, projekat „Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini“, prilagodila: HELP kurs „Borba protiv rasizma, ksenofobije, homofobije i transfobije“
- Klinika za ljudska prava *On the European Convention on Human Rights*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i *Council of Europe Initiative for Legal Certainty and Efficient Judiciary in Bosnia and Herzegovina*, novembar - decembar 2024.
- Projekt: “*HELP in the Western Balkans*” - prilagodila HELP kurs na bosanski jezik - *Violence against Women and Domestic Violence*, 2024.
- Pravna prilagodba HELP kursa o nasilju nad ženama i nasilju u porodici za provedbu zakona, u okviru projekta „*Borba protiv digitalnog i seksualnog nasilja nad ženama u Bosni i Hercegovini*“. 2024.
- Pružanje konsultantskih usluga za moderiranje i evaluaciju bosanskohercegovačke verzije regionalnog HELP online kursa na temu „*Nasilje nad ženama i nasilje u porodici*“ za grupu advokata u Bosni i Hercegovini odabranih od strane advokatskih komora, u okviru projekta „*HELP u zapadnog Balkana*, 2024.
- Pružanje ekspertize u provedbi konsultantskih usluga u okviru ugovora o uslugama Europske unije - *Junior Non-key expert* - stručnjak za izgradnju kapaciteta za ravnopravnost spolova. -Projekt Europske unije „*EU za ljudska prava i borbu o diskriminaciji u BiH*“ EUROPEAID/140416/DH/SER/BA; REFERENTNI BROJ EC/BIH/TEN/18/027 – 2024.

Dr. Džamna Vranić aktivno je učestvovala kao stručna voditeljica i konceptualni tvorac za izradu sadržaja Priručnika „Analiza sudske prakse u porodičnim sporovima i preporuke za postupanje u okviru dugogodišnjeg programa „Rod i pravosuđe u Bosni i Hercegovini koji je implementirala Atlantska inicijativa u periodu od 2015. do 2023. godine (priložena potvrda o vođenju originalnog stručnog projekta)

Zaključak IV

Kandidatkinja ispunjava uslov vezan za originalni stručni uspjeh kao što je učešće u projektu.

7. Nastavni i mentorski rad

Kandidatkinja dr. Džamna Vranić izvodi nastavne aktivnosti (predavanja, vježbe, konsultacije, ispite) na prvom, drugom i trećem ciklusu studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na predmetima koji pripadaju naučnoj oblasti Porodično pravo i to:

- a) na I ciklusu studija: Porodično pravo I, obavezni predmet u III semestru studija; Porodično pravo II, obavezni predmet u IV semestru studija; Studentska praksa iz Porodičnog prava II
- b) na II ciklusu studija u okviru sljedećih smjerova na predmetima: Medijacija/posredovanje u porodični odnosima (smjer – Arbitraža i alternativno rješavanje sporova); Porodično pravo – izabrane teme (smjer - Građansko pravo)
- c) na III ciklusu studija - doktorski studij: Građansko pravo (modul Porodično pravo), Prava djeteta - izborni predmet
- d) na II ciklusu studija, Univerzitet u Zenici, Pravni fakultet, 2024.: Evropsko porodično pravo (obavezni predmet)

U realizaciji nastave kandidatkinja studentima prenosi najnovija saznanja, zasnovana na rezultatima naučnih i stručnih istraživanja uz primjenu savremenih didaktičkih metoda. Nastavnu materiju nastoji izlagati na razumljiv način, promovirajući koncept interaktivnog učenja. Pokazatelji uspjeha u tome su visok stepen prolaznosti, korektna komunikacija i odnosi sa studentima, a što se potvrđuje najvećim pozitivnim ocjenama i studentskim komentarima nakon provedenih evaluacija rada akademskog osoblja.

Nakon izbora u zvanje vanrednog profesora kandidatkinja je uspješno ostvarila sedam (7) mentorstava u izradi i odbrani završnih radova na II ciklusu studija u periodu od decembra 2019. godine do maja

2025.

Nakon izbora u zvanje vanredne profesorice kandidatkinja nije imala mentorstvo na III ciklusu studija te je kao ekvivalenciju odnosno supstituciju za navedeni uslov priložila potvrdu o uspješnom vođenju međunarodnog/domaćeg projekta od značaja za Univerzitet/organizacionu jedinicu: *Međunarodni forum Bosna, u saradnji s Memorijalnim centrom Sarajevo, Centrom za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu "Prof. dr. Zdravko Grebo" i Internacionalnom akademijom nauka i umjetnosti u Bosni i Hercegovini, organizirao je od 14. do 23. maja 2025. godine Jedanaestu internacionalnu konferenciju "Sarajevo i svijet", koja je uključivala tri programska sadržaja. Predsjednica Programskog vijeća bila je prof. dr. Džamna Vranić te je u tome svojstvu sudjelovala u njegovome radu u artikuliranju cijelog programa. Vodila je, zajedno s drugim, i pripreme i realizaciju. U skladu s time, njenu vodeću ulogu valja priznati kao značajan doprinos artikulaciji i realizaciji ovog projekta.*

Zaključak V

Kandidatkinja ispunjava uslov vezan za uspješno mentorstvo najmanje jednog kandidata za stepen II ciklusa studija.

Iz objektivnih razloga kandidatkinja nije mogla ispuniti uvjet vezan za mentorstvo na III ciklusu studija te u skladu sa članom 199 stavovima (1) (2) (4) Statuta Univerziteta 2018. godine kandidatkinja ispunjava uslov za izbor u više zvanje kroz ekvivalenciju odnosno supstituciju navedenog uslova uspješnim vođenjem međunarodnog projekta od značaja za Univerzitet u Sarajevu.

Ostale aktivnosti

Kandidatkinja je od izbora u zvanje vanredne profesorice, obzirom na stepen stručnosti i nezavisnosti, obavljala/obavlja poslove i zadatke kao:

- Članica Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, oktobar 2024-oktobar 2028 (Odluka o izboru člana Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, broj:01-34-1-1346-4/24 od 22.10.2024.
- Članica Upravnog odbora nevladine organizacije "Međunarodni forum Bosna"
- Članica Radne grupe za izradu Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (Rješenje o imenovanju radne grupe za izradu Prednacrtu obiteljskog zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde, Broj:02-02-1-1046 od 13.3.2025.)
- Članica Komisije za polaganje posebnog stručnog ispita za matičare, ispitivač za predmet Porodični odnosi i lično ime (Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, (2014-2023.)
- Edukator u Centru za edukaciju sudija i tužitelja FBiH i RS

- Certificirani nacionalni trener Vijeća Europe za HELP kurs

PRIJEDLOG KOMISIJE S OBRAZLOŽENJEM

Na konkurs za izbor jednog nastavnika/ice u akademsko zvanje redovnog/e profesora/ice na naučnoj oblasti Porodično pravo na Univerzitetu u Sarajevu - Pravnom fakultetu, objavljenog 20. juna 2025. u dnevnom listu „Dnevni avaz“ i na službenoj internet stranici Pravnog fakulteta (www.pfsa.unsa.ba), te službenoj internet stranici Univerziteta u Sarajevu (www.unsa.ba) prijavila se jedna (1) kandidatkinja: **dr. Džamna Vranić**, vanredna profesorica na naučnoj oblasti Porodično pravo Univerziteta u Sarajevu - Pravnom fakultetu.

U postupku pripremanja prijedloga za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na naučnoj oblasti Porodično pravo, Komisija je ispunjenost uslova za izbor u zvanje redovnog profesora procjenjivala, shodno objavljenom konkursu, prema odredbi čl. 96 st. (1) Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo iz 2017. godine („Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 33/2017, 35/2020, 40/2020, 39/2021) koji je prestao da važi, a procesna pravila koja su utvrđena važećim Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo iz 2022. godine („Sl. novine Kantona Sarajevo“ broj 36/22), te Statutom Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-35- 1/23 od 26.07.2023. godine i Uputama o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na Univerzitetu u Sarajevu u skladu sa uslovima propisanim ranijim Zakonom, broj 01-15-29/23 od 27.09.2023. godine.

Nakon analize i ocjene podnesene prijave i dokumentacije, Komisija je utvrdila sljedeće:

(1) Izbor u zvanje vanrednog profesora

Kandidatkinja je **provela jedan izborni period u zvanju vanredna profesorica**. U zvanje vanredne profesorice na naučnoj oblasti Porodično pravo izabrana je 27.11.2019. godine na period od šest godina (27.11.2025.). Obzirom da se procedura za izbor člana akademskog osoblja u isto ili više zvanje u skladu s dinamičkim planom potreba, pokreće najkasnije četiri mjeseca prije isteka izbornog perioda postojećeg člana akademskog osoblja, a najranije šest mjeseci, te da se ne smatra prijevremenim izborom (čl. 121. st. (2) ZVO-2022) kandidatkinja ispunjava traženi uslov.

(2) Naučni i stručni doprinos

2.1. Kandidatkinja je od izbora u zvanje vanredne profesorice objavila 11 radova. Kandidatkinja je

kod tri (3) rada jedini autor, a osam (8) radova su objavljena u koautorstvu. Dva rada su ocijenjena kao izvorni naučni radovi, sedam (7) kao pregledni naučni radovi, jedan kao prethodno naučno saopćenje i jedan osvrt. Radovi su objavljeni u domaćim i međunarodnim priznatim publikacijama koje se nalaze u registru relevantnih naučnih baza podataka sa CIP-om i oznakama sistema trajne identifikacije (ISBN, ISSN). Svi radovi su dostavljeni u štampanoj formi, sedam radova je objavljeno, a četiri su u postupku objavljivanja.

- 2.2. Kandidatkinja je od izbora u zvanje vanredne profesorice objavila dvije knjige: kod jedne (monografija) je jedini autor, a druga (priručnik) je objavljena u koautorstvu. Obje knjige, objavljene su u štampanoj formi kao tematski cjelovit i kompaktan recenzirani naučni sadržaj koji obrađuje tematiku naučne oblasti Porodično pravo, ima dvije pozitivne recenzije i katalogizaciju (imaju svoj ISBN broj).

Kandidatkinja dr. Džamna Vranić ispunjava i **kvantitativni** (najmanji broj radova potrebnih za izbor u zvanje redovnog profesora) ali i **kvalitativni kriterij**. Komisija je uvažila mišljenje recenzenata u pogledu kvaliteta radova, odnosno da objavljeni radovi spadaju u izvorne ili pregledne naučne članke obzirom da su objavljeni ili prihvaćen za objavljivanje u naučnim časopisima s međunarodnom recenzijom.

- 2.3. Naučni i stručni doprinos kandidatkinje vezan je i za učešće i na međunarodnim i domaćim naučnim skupovima sa izlaganjem (referatima), te učešćem u naučnim projektima. Od izbora u zvanje vanredna profesorica kandidatkinja je **učestvovala/učestvuje kao član u više projekata**, od kojih se posebno ističe dugogodišnji program „Rod i pravosuđe u Bosni i Hercegovini koji je implementirala Atlantska inicijativa u periodu od 2015. do 2023. godine, a u kojem je kandidatkinja bila stručna voditeljica i konceptualni tvorac za izradu Priručnika „Analiza sudske prakse u porodičnim sporovima i preporuke za postupanje“. Učešćem u međunarodnim projektima, **kandidatkinja je dala i značajan doprinos procesu internacionalizacije Univerziteta/Pravnog fakulteta.**

(3) Nastavni rad

Kandidatkinja je pokazala izuzetan uspjeh u dosadašnjem nastavnom radu na predmetima naučne oblasti Porodično pravo imajući u vidu rezultate na osnovu evaluacije rada akademskog osoblja (kvalitet realizacije nastave na obaveznim i izbornim predmetima te prolaznost studenata), održanih predavanja na drugim univerzitetima, te zainteresiranosti studenata/ica za izradu završnih radova pod njenim mentorstvom. Nastavničke sposobnosti i doprinos na osnovu rezultata evaluacije ukazuju da kandidatkinja u realizaciji nastave studentima prenosi najnovija saznanja zasnovana na rezultatima naučnih i stručnih istraživanja uz primjenu savremenih didaktičkih metoda, da nastavnu materiju izlaže na razumljiv način uz promoviranje interaktivnog učenja.

Nakon izbora u zvanje vanredne profesorice kandidatkinja je uspješno ostvarila sedam (7) mentorstava pri izradi i odbrani završnih radova na II ciklusu studija. Budući da iz objektivnih razloga kandidatkinja nije mogla ispuniti uvjet vezan za mentorstvo na III ciklusu studija u skladu sa članom 199 stavovima (1) (2) (4) Statuta Univerziteta 2018. godine uslov za izbor u više zvanje ispunjava se kroz ekvivalenciju/supstituciju navedenog uslova uspješnim vođenjem međunarodnog projekta od značaja za Univerzitet u Sarajevu.

(4) Doprinos internacionalizaciji i društveni doprinos

Kroz višegodišnje aktivno učešće u međunarodnim projektima, konferencijama i ekspertizama u oblasti porodičnog prava, ljudskih prava i rodne ravnopravnosti kandidatkinja je dala značajan doprinos internacionalizaciji i društvenom angažmanu Univerziteta. Učestvovala je na 44. plenarnoj sjednici Vijeća Evrope – *European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ)* u Strasbourgu, čime je doprinijela afirmaciji pravne struke iz Bosne i Hercegovine na nivou evropskih pravosudnih politika. Bila je angažovana kao ekspertica i edukatorica u okviru više značajnih međunarodnih projekata, uključujući „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku“, „HELP in the Western Balkans“, kao i projekte Evropske unije posvećene borbi protiv diskriminacije, nasilja u porodici i izgradnji kapaciteta za ravnopravnost spolova. Poseban doprinos dala je prilagodbom i implementacijom HELP kurseva na lokalni pravni i institucionalni kontekst, kao i edukacijom nosilaca pravosudnih funkcija, advokata i državnih službenika. Autorica je i koautorica strateških smjernica i stručnih materijala od društvenog značaja, uključujući dokumente vezane za zaštitu prava djeteta, prevenciju nasilja i rodno zasnovanog uznemiravanja. Kroz kontinuirano učešće na međunarodnim naučnim skupovima i saradnju s relevantnim institucijama i organizacijama (UN, Vijeće Evrope, EU, međunarodne i regionalne NVO), kandidatkinja je značajno doprinijela vidljivosti i prepoznatljivosti Univerziteta/Fakulteta u međunarodnim akademskim i stručnim krugovima. Pored toga, kroz organizaciju i vođenje pravne klinike iz porodičnog prava, kao i uključivanje studenata u međunarodne projekte, ostvarila je važan doprinos u povezivanju obrazovanja, prakse i društvene odgovornosti. Pored akademskog doprinosa, svojim radom kandidatkinja je uticala i na širu društvenu zajednicu kroz promovisanje pravne kulture zasnovane na poštovanju ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i zaštite prava djeteta u međunarodnom kontekstu. Recenzentica je i naučnih radova, što je Komisiji poznato, knjiga i monografija iz naučnog polja Porodično pravo, a učestvuje i kao konsultant za rješavanje mnogih otvorenih pitanja iz područja porodičnog prava.

*****

Imajući u vidu sve navedene činjenice, Komisija je jednoglasno zaključila da kandidatkinja dr. Džamna

Vranić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje redovne profesorice propisane Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo iz 2017. godine.

Komisija Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Pravnog fakulteta, obzirom na utvrđeni zadatak, na kraju Izvještaja upućuje

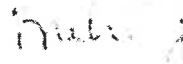
PRIJEDLOG

da se dr. Džamna Vranić izabere u akademsko zvanje redovne profesorice na naučnoj oblasti Porodično pravo na Univerzitetu u Sarajevu — Pravnom fakultetu.

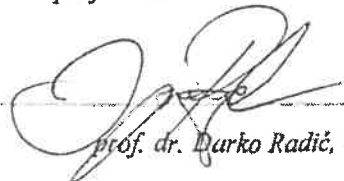
KOMISIJA:

prof. dr. Nevenko Misita, predsjednik

prof. dr. Suzana Bubić, članica

prof. dr. Darko Radić, član